

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 20 februari 2017

Datum GS-besluit: : 18 april 2017

Vragen nr. 19

Vragen van de heer **A.E. van Liere** (Partij voor de Dieren) over faunabeleid onder de Wet Natuurbescherming.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 20 februari 2017 door de leden van Provinciale Staten, de heer **A.E. van Liere** (Partij voor de Dieren), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Vrijstelling zwanen

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming in werking getreden. Provinciale Staten stelde de verordeningen op 3 oktober vast. De vigerende faunabeheerplannen zijn van voor deze datum, maar nog steeds geldig.

Op dinsdag 31 januari jl. was een inwoner van Broek in Waterland vanuit haar woning getuige van het afschot van een groep knobbelzwanen in een nabij gelegen weiland. De bewuste jagers hebben de dieren vanaf 1 à 2 meter afgeschoten. Er is melding gemaakt van het incident bij de RUD.

Volgens de inspecteur groene wetten van de RUD is met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Natuurbescherming per 1 januari 2017 de bestrijding ter voorkoming van schade door knobbelzwanen aan landbouwgewassen geregeld in de Provinciale vrijstellingsverordening. In bijlage 2 van die verordening staat per diersoort beschreven op welk gewas en wanneer dit toegestaan is. In het algemeen faunabeheerplan is geen mogelijkheid tot een vrijstelling voor afschot van knobbelzwanen opgenomen. Hoewel de vrijstellingsverordening daar wel de mogelijkheid toe biedt, dient het faunabeheer in overeenstemming te zijn met het faunabeheerplan (artikel 3.12 lid 1) Onderdeel van het faunabeheerplan zijn bovendien passende en doeltreffende maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade aangericht door in het wild levende dieren.

Samenstelling bestuur FBE

Conform artikel 3.12 lid 2 zijn in het bestuur van een faunabeheereenheid in ieder geval de

jachthouders uit het werkgebied van de faunabeheereenheid en maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren in de regio waartoe het werkgebied van de faunabeheereenheid behoort, vertegenwoordigd.

Beschermde leefomgeving

Voor de vernieuwbouw van het ziekenhuis in Alkmaar wil men een deel van het 400 jaar oude stadspark Alkmaarder Hout gaan kappen. Ook willen de gemeente en het ziekenhuis van een vleermuizenkolonie in het in het park gelegen Rijksmonument 'Westerlicht' af. Men wil dit doen door de vleermuizen te verjagen, vleermuizenkasten op te hangen en vervolgens het gebouw hermetisch te sluiten voor vleermuizen. In eerste instantie was er sprake van dat de vleermuizen eind januari al zouden worden verjaagd, maar dat is tegengehouden. Het gaat om een grote kolonie met zeven beschermde soorten. Volgens artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om beschermde dieren als vleermuizen opzettelijk te verjagen.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Hoe dient de verhouding tussen de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland en het faunabeheerplan te worden gezien? Geldt een vrijstelling zonder tussenkomst van een faunabeheerplan direct, of dient de mogelijkheid van gebruik van de vrijstelling af te hangen van het faunabeheerplan?

Antwoord 1:

In de Wet natuurbescherming (artikel 3.12, lid 1 zoals deze vanaf 1 maart 2017 geldt) is bepaald dat het duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht moet plaatsvinden overeenkomstig het faunabeheerplan. Dat deze handelingen ook overeenkomstig het faunabeheerplan moeten gebeuren wanneer ze plaatsvinden op grond van een vrijstelling, is nog eens expliciet bepaald in artikel 5, lid 4, van de Verordening vrijstellingen soorten.

Dit betekent dat per 1 maart 2017 het gebruik van de vrijstelling dient plaats te vinden in overeenstemming met het faunabeheerplan. Indien in het faunabeheerplan maatregelen ter beheer en schadebestrijding van een diersoort zijn opgenomen, kan de vrijstelling dus worden gebruikt voor dat beheer en die schadebestrijding. Wanneer ten aanzien van een bepaalde soort geen maatregelen ter beheer en schadebestrijding zijn opgenomen in het faunabeheerplan, kan voor die soort van de vrijstelling geen gebruik worden gemaakt.

Vraag 2:

Hoe dient artikel 5 lid 4 van de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland ('Uitvoering van de in de artikelen 2 en 3 bedoelde handelingen vindt plaats overeenkomstig het daartoe door Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland vastgestelde, door Gedeputeerde Staten conform artikel 3.12, zevende lid, van de wet goedgekeurd faunabeheerplan.') worden begrepen?

Antwoord 2:

Zie het antwoord op vraag 1. Hierbij wordt benadrukt dat onder goedgekeurde faunabeheerplannen ook die faunabeheerplannen worden gerekend die zijn goedgekeurd onder de gelding van Flora- en faunawet, maar nog doorlopen na 1 januari 2017. In het overgangsrecht van de Wet natuurbescherming (Wnb) is bepaald dat een goedkeuring op grond van de Flora- en faunawet geldt als een goedkeuring als bedoeld in artikel 3.12, lid 7, Wnb.

Vraag 3:

Is het mogelijk om gebruik te maken van de vrijstelling voor het afschot op knobbelzwanen, als dit niet overeenkomt met het faunabeheerplan? Zo nee, waarom wordt onder verwijzing naar de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland niet opgetreden tegen zwanenjagers?

Antwoord 3:

Nee, het is voor grondgebruikers niet mogelijk om gebruik te maken van de mogelijkheden die de Verordening vrijstellingen soorten met betrekking tot de knobbelzwaan biedt, indien dat gebruik niet geschiedt overeenkomstig het Faunabeheerplan Algemene Soorten, hoofdstuk Knobbelzwaan.

Het vigerende Faunabeheerplan Algemene Soorten, hoofdstuk Knobbelzwaan is ruim opgezet en ziet op vrijwel alle aspecten van de voorkoming van schade aangericht door knobbelzwanen. Daaronder begrepen aan verjaging ondersteunend afschot. De Verordening vrijstellingen soorten biedt de grondgebruiker de mogelijkheid om ten aanzien van knobbelzwanen aan verjaging ondersteunend afschot te plegen. De uitvoering van de met de Verordening toegestane handelingen is daarmee in overeenstemming met het vigerende FBP Algemene Soorten, hoofdstuk Knobbelzwaan.

Vraag 4:

Kan op basis van het huidige faunabeheerplan gebruikt gemaakt worden van de vrijstelling voor brandgans, ekster, gaai, grauwe gans, knobbelzwaan, kolgans of meerkoet, aangezien de faunabeheereenheid dat niet heeft opgenomen in het vigerende faunabeheerplan?

Antwoord 4:

Ja. Het vigerende Faunabeheerplan Algemene Soorten bevat hoofdstukken over ekster, gaai, knobbelzwaan en meerkoet. In het vigerende Faunabeheerplan Ganzen 2015-2020 worden brandgans, grauwe gans en kolgans besproken. Het is derhalve voor de grondgebruiker mogelijk om gebruik te maken van de Verordening vrijstellingen soorten, overeenkomstig het beheer en de schadebestrijding zoals dat is opgenomen in de relevante vigerende faunabeheerplannen.

Vraag 5:

Hoe is de huidige verdeling van zetels in de Faunabeheereenheid Noord-Holland en hoe gaat de samenstelling van het FBE bestuur er uit zien en welke organisaties leveren een bestuurslid?

Antwoord 5:

Op grond van artikel 2.2 (Bestuurssamenstelling) van de verordening Faunabeheer Noord-Holland moet er in het bestuur van een faunabeheereenheid ten minste een vertegenwoordiger vanuit ieder van de volgende collectieven van jachthouders of jachtaktehouders werkzaam binnen het werkgebied van de betreffende faunabeheereenheid, zitten: agrariërs, particulieren, grondeigenaren, terreinbeherende organisaties en verenigingen van jagers.

Het bestuur van de Faunabeheereenheid Noord-Holland wordt onder leiding van een onafhankelijk voorzitter, gevormd door:

- De Land- en Tuinbouworganisatie Noord, Noord-Holland (LTO Noord)
- De jagersvereniging, Nederlandse organisatie voor Jacht en Grondbeheer (NOJG) en de WBE's in Noord-Holland
- Terreinbeherende organisaties: Staatsbosbeheer (SBB), Stichting Landschap Noord-Holland (LNH) en Vereniging Natuurmonumenten (NM), Waternet (Gemeente Amsterdam), NV. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN), Stichting Goois Natuurreservaat (GNR)
- Hollands Particulier Grondbezit (HPG)

Daarnaast nodigt de faunabeheereenheid in ieder geval de volgende maatschappelijke organisaties uit bij haar vergaderingen als adviseurs:

- Dierenbescherming
- Faunabescherming
- Vogelbescherming

Vraag 6:

Welke van deze organisaties zijn volgens u jachthouder en welke een maatschappelijke organisatie, zoals bedoeld in de wet en voldoet de huidige Faunabeheereenheid daarmee aan de eisen van de wet?

Antwoord 6:

De terreinbeherende organisaties en de jagersverenigingen zijn maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren in de regio, als bedoeld in artikel 3.12, lid 2, Wnb. De terreinbeherende organisaties, de jagersverenigingen, de Land- en tuinbouworganisatie Noord en Hollands Particulier Grondbezit merken wij (mede) aan als verenigingen van jachthouders. De huidige Faunabeheereenheid voldoet daarmee ons inziens aan artikel 3.12, lid 2, Door deelname van een aantal TBO's en de verenigingen van jagers zijn immers ten minste twee maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren in de regio in het bestuur vertegenwoordigd.

In dit verband wordt ook verwezen naar de brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 24 maart 2017 waarin hij expliciet aangeeft dat terreinbeherende organisaties het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren in de betrokken regio's.

Vraag 7:

Heeft u aanwijzingen dat het Ministerie van Economische Zaken twijfels heeft over of u de wet met betrekking tot de bestuurssamenstelling van de faunabeheereenheid correct heeft uitgevoerd? Zo ja, waarom heeft u die niet met Provinciale Staten gedeeld?

Antwoord 7:

Ja. Wij hebben ambtelijk via het Ministerie van Economische Zaken signalen gekregen dat zij twijfelen over onze interpretatie van de wet. Wij zijn hierover op 16 maart 2017 in gesprek gegaan. Gebleken is dat het ministerie de verenigingen van jagers niet aanmerkt als een maatschappelijke organisatie die het doel behartigt van een duurzaam beheer van populaties

van in het wild levende dieren in de regio. Terreinbeherende organisaties worden door het ministerie wel als zodanige maatschappelijke organisaties aangemerkt. Er van uitgaande dat de jagersverenigingen geen maatschappelijke organisaties zijn, is volgens het ministerie met artikel 2.2 van de verordening niet gewaarborgd dat tenminste twee maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren in de regio in het bestuur zijn vertegenwoordigd, zoals artikel 3.12, lid 2, Wnb vereist. In de verordening is immers voorgeschreven dat er ten minste één vertegenwoordiger van een terreinbeherende organisatie in het bestuur is vertegenwoordigd.

Het gesprek met het ministerie is voor ons college aanleiding om aan uw Staten voor te stellen om artikel 2.2 van de verordening te wijzigen, in die zin dat gewaarborgd wordt dat, ook zonder de verenigingen van jagers mee te tellen, ten minste twee maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren in de regio vertegenwoordigd zijn. Aan de specifieke redactie van de wijziging wordt op dit moment gewerkt. Overigens: aangezien de Faunabeheereenheid meer dan twee terreinbeherende organisaties vertegenwoordigd heeft in haar bestuur, voldoet zij op dit moment in feite aan de minimum eisen van de wet.

Wij hebben de kwestie eerst met het ministerie willen bespreken, zodat wij uw Staten - middels de beantwoording van deze vragen – adequaat konden informeren over de kwestie en de oplossing ervan.

Vraag 8:

Is er een provincie die op dezelfde wijze als u de bestuurssamenstelling van de faunabeheereenheid accepteert?

Antwoord 8:

Nee, wij zijn de enige provincie die op deze wijze haar verordening op dit punt heeft vormgegeven.

Vraag 9:

Zal per 1 maart, als artikel 3.12 lid 1 WN in werking treedt en jacht, beheer en schadebestrijding moeten worden uitgevoerd conform een faunabeheerplan, een faunabeheereenheid actief zijn met een faunabeheerplan die beiden voldoen aan de wet?

Antwoord 9:

Ten aanzien van jacht is een geldig faunabeheerplan niet tijdig gereed gekomen, er is echter op dit moment geen sprake van openstelling van de jacht. Er is wel sprake van vigerende faunabeheerplannen die voldoen aan de wet en op grond waarvan beheer en schadebestrijding in het kader van de Verordening vrijstelling op soorten mag worden uitgevoerd. Dit geldt voor die soorten die in de faunabeheerplannen zijn opgenomen.

Vraag 10:

Kan een faunabeheereenheid met een bestuur dat niet voldoet aan de eisen van de wet een rechtsgeldige ontheffing dan wel een rechtsgeldig faunabeheerplan vaststellen?

Antwoord 10:

Wij zijn van mening dat het bestuur van de Faunabeheereenheid en het huidige

faunabeheerplan op dit moment wel aan de eisen van de wet voldoen. Zie onze toelichting bij vraag 7.

Vraag 11:

Staat het bestuursleden van de faunabeheereenheid vrij om afwijkend te stemmen, indien zij zich niet kunnen verenigen met een meerderheidsstandpunt? Bent u met ons van mening dat die ruimte om publiekelijk af te wijken op geen enkele wijze mag worden beperkt?

Antwoord 11:

Uw Staten hebben geen eisen opgenomen in de verordening over stemverhoudingen en -gedrag binnen het bestuur van de faunabeheereenheid. De FBE is een zelfstandige stichting en ons college heeft niet de wens om eisen op te nemen ten aanzien van stemverhoudingen en -gedrag binnen zelfstandige stichtingen.

Vraag 12:

Worden er binnen de FBE (nadere) afspraken gemaakt omtrent stemgedrag en stemmingen van het bestuur van de FBE? Zo ja, welke?

Antwoord 12:

Zie ons antwoord op vraag 11.

Vraag 13:

Heeft de gemeente/het ziekenhuis Alkmaar een melding gedaan of een ontheffing gevraagd voor het verjagen van de vleermuizen? Zo ja, hoe is die beoordeeld? Zo nee, gaat u handhaven?

Antwoord 13:

Nee, de gemeente Alkmaar heeft geen aanvraag voor een ontheffing ingediend bij ons college. De gemeente heeft laten weten dat de onderzoeken deels zijn afgerond en op onderdelen nog gaande zijn. Er worden geen bomen gekapt noch gebouwen gesloopt voordat deze onderzoeken definitief zijn en maatregelen zijn getroffen/ontheffing is verleend.